

*

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

*

1. Fredericus Augustus, Rex Poloniae etc etc. Diploma
Comitum Sacri palatii Aulaeque Caesarum et Im-
perialis Curatorum, quam [quod!] dominus Frede-
ricus Augustus . . . facultati juridicae in acad.
Lipsiensi . . . largitus est.
2. Barkius, Gualterus: De juramento iudicis et
contra matrimonium ~~non~~ ^{mittendo}.
3. Reierleben, Dr. Fridericus: De juris prudentia scholar-
licā seu praeparando juris studio in scholis.
4. Hilliger, Gyrus Gualter: Disputatio juridica,
quae actiones occasione ludi competentes vel
non. 2 Sampl.
5. Hommelius, Dr. Fridericus: De eo, quod ipse non
habens alteri dare potest.
6. v. Koenigke, Dr. Christianus: De praesentatione
litterarum cambiarum. 2 Sampl. 1712 - 1733.
7. Benda, Henrich Otto: De Frederico III Sapiente
vicario Imperii

1712.

8. Menckenius, Gerhardus Hermannus: De iustitia
iuramenti religionis.

9^a, 6^a, 4^a
= Menckenius, Ludovicus: De vi superioritatis territo-
rialis, in territorio imperii clausio, et discernendo
ab eadem iudicio feudali, in partu feudi in iis sen-
tentiis, curiae domini directi relinquendo. 4 Sept.
1712 - 1753

10. Menckenius, Gottfriedus Ludovicus: De uno paterno
ad alimenta nepoti illegitimo praestanda non obli-
gato.

11. Meutz, Fridericus: De vita et gestis Patrueli, Mar-
tyris, Summorum patroni.

12^a, 6^a Olearius, Dr. Frider: De patientia iuridica
2 Sept. 1717 - 1747.

13. Olearius, Dr. Frider: De bona fide non permittente,
ut idem his extigatur

v.
b
-
c

1/3

7

ke
1

11658

CO

S

FR

M
RU
TI
PO
SE
NI
W
CI
D
C
C
G
E
B

77.
DISPV TATIO IVRIDICA

QVA

M. 1712, 4^a
A C T I O N E S
OCCASIONE LVDI COMPETENTES
VEL NON

DECRETO

ILLVSTRIS ICTORVM COLLEGII

PRÆSIDE *(4)*

SIGISM GOTTLIEB HILLIGER
IVR VTR DOCTORE

PLACIDÆ ERVDITORVM COLLATIONI

AD DIEM 27 SEPT

SUBMITTUNTUR

a
JO GVILIELMO KONHARD LIPS

L I P S I Æ

ANNO MDCCXII

VENERANDO
DN PARENTI SVO

HANC DISSERTATIONEM

PRO

INNVMERIS ACCEPTIS BENEFICIIS

IN

MENTIS GRATISSIMÆ ARRHAM

SACRAM JVBET

FILIVS OBSEQVENTISSIMVS

JOHANNES GVILIELMVS KONHARDVS

VENERANDE DN PARENS

GRAVITER MIHI PECCASSE AC INGRATÆ
MENTIS POSTULANDUS ESSE VIDEBAR NISI
HAS STUDIORUM PRIMITIAS NOMINI TUO SA
CRAS ESSE JUSSISSEM PRÆTERQUAM ENIM
QUOD OBLIGATIO QUÆ PATRI DEBETUR A FI
LIO ILLUD A ME POSTULABAT BENEFICIO
RUM QUOQUE TUORUM MAGNITUDO ÆQUE AC
MULTITUDO ME SEDULO ADMONUIT UT EXI
GNUM HOC ACADEMICUM SPECIMEN ANTE O
CULOS TUOS DEPONEREM UT ENIM DE CIVI
LI OBLIGATIONE QUÆ MIHI SANCTA ET IN
VIOLATA ESSE DEBET INPRÆSENTIARUM TA
CEAM QUOT ME BENEFICIIS A PRIMIS STATIM
INCUNABULIS CUMULASTI QUAS CURAS PRO
SALUTE MEA GESSISTI QUÆ DENIQUE AD SUS
TENTANDAM VITAM NECESSARIA IN ME DE
RIVASTI QUÆ SI PAULO ALTIUS AD ACCURA
TAM ANIMI LANCEM EXPENDO INGRATISSI
MI SANE NOTAM MIHI INUREREM NEFANDA
QUE MACULA ASPERGERER NISI MEAM ERGA
TE FILIALEM PIETATEM QUACUNQUE OCCA
SIONE AC RATIONE POSSEM TESTATAM FA
A 2 GE

CEREM QUAMVIS QUIDEM HOC CHARTACEUM
MUNUS TANTI NON FACIAM UT ILLUD REMU
NERATIONIS LOCO PRO INNUMERIS BENEFI
CIIS PONERE VELIM TAMEN EO ME GRATVM
OSTENDERE NISUS SUM OBNIXE PRECATVS
UT NON TAM DIGNITATEM MUNERIS QVAM
POTIUS VOLUNTATEM OFFERENTIS ÆSTIMES
ACCIPE ERGO VENERANDE PARENS SERENO
VULTU MANIBUSQUE PROMTISSIMIS HOC
QUIDQUID EST MIHIQUE UT SEMPER SIC ET
IN POSTERUM FAVE DEUM AVTEM SUMMUM
INDEFESSIS PRECIBUS DEFATIGARE NON DE
SINAM UT TIBI VITÆ DIVTVRNIORES INCO
LUMITATEM CONCEDAT FELICISSIMAM IN
DIES VIRES TUAS MAGIS MAGISQUE FIRMET
CORROBORET ET ADAUGEAT OMNIGENAM
QUE TIBI PROSPERITATEM IMPERTIATUR
VALE SCRIBEBAM LIPSIE ID CAL SEPT XV
ANNO MDCCXII

DIS-

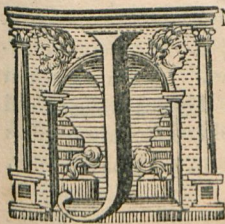

DISSERTATIO IVRIDICA

EXHIBENS

ACTIONES OCCASIONE LVDI COMPE-
TENTES VEL NON

PRINC

UN LUDO, quem in sensu iure
CONSULTIS consueto per
ACTUM, quo duo pluresve in-
ter se ludendo certant, & com-
muniter ea lege aliquid depo-
nunt, ut victori cedat, describi-
mus, sistuntur plerumque per-
sonæ tum PRINCIPALES, tum

definitio ludi.

In ludo occur-
runt personæ
Principales &
minus Princi-
pales.

etiam MINUS PRINCIPALES. Qui principalem
constituunt locum, ALEATORES tam VICTOR quam
VICTUS denominari solent; cum e contrario perso-
ne non adeo principales RECEPTORES ALEATORUM
ex una, mutuam vero pecuniam LUSORIBUS suppe-
ditantes, ex altera parte vocari queant. Hi omnes cer-
to habito respectu jus aliquod sibi competere existi-
mant. Receptor mercedem a ludentibus, ludentes vi-
ctoriæ præmium, ac perditæ repetitionem, mutuans
æs suum ab Aleatoribus acceptum, idque jam consum-
tum, aut in facultatibus adhuc existens postulare con-
nantur. Oriuntur exinde mutue partium petitiones,
Iudex imploratur, actiones, quibus jus nostrum perfe-
quimur *l. si. D. d. O. & A.* in iudiciis proponuntur. Ac-

A 3

ci-

6 ACTIONES OCCASIONE LUDI

cidit tamen vice plus simplici, Partes, imo & caufarum Patronos hæsitare, quæ fata litibus sint e-ventura. Non igitur inutilem conatum futuros nos fore putavimus, fi cuilibet Actori (sub quo nomine & Fiscum & Magistratum nobis licebit comprehendere) intuitu lufionis agenti jura fua ex genuinis principiis vindicaremus, neque ea infuper habere- mus, in quibus reo præfidium quaerendum, feu ut clarius loquamur, quando exceptione non competen- tis actionis defendi eum oporteat. Quemadmodum itaque, re ipsa nunc explicata, Titulus Difertationi præmiſſus, ulteriori verborum explicacione non amplius indiget: Ita bono cum Deo ad rem ipſam deducimur,

II

Prima vero Aleatorum cura in loco ad luden- dum accommodato occupata eſſe folet, quam ob cau- ſam huncce vel apud ſemetipſos, maxime tamen apud extraneos conſtituendum exiſtimant, atque iis nomen ſpeciale RECEPTORIS SEU SUSCEPTORIS a jure tributum eſt. *vid. L. 1. §. 1. D. d. Aleat.* Dicti ſufce- ptores (potiffimum de extraneis fermo fiat) poſſunt conſiderari, quatenus vel publica autoritate ſunt conſti- tuti, & quatenus ſine permiſſione Magiſtratus inter privatos parietes luſores ſuſcipiunt.

III

Nullum eſt dubium, Principem poſſe quibus- dam concedere privilegia, apud quos ludi, ſive deriven- tur ex arte ſolummodo, ſive ex fortuna tantum, ſive ex
utra-

COMPETENTES VEL NON 7

utraque specie simul exerceantur *a. l. 1. Princ. D. d. Const. Princ* maxime quando sic in hoc actu versari præcipit, ut juris naturæ præcepta exinde læsa esse nonprehendantur. Ergo ex dictis apparet, mercedem ab aleatoribus promissam & quidem secundum imperialis concessionis tenorem posse susceptorem actione locati *pr. 7. Loc. Cond.* Si e contra nihil promissum, quantum Judex ex æquo & bono determinandum arbitratur. *a. l. 1. §. 2. D. d. Jur. del.* impetrare. Porro exinde concludimus, nec Magistratum secundum ea, quæ proposita fuere, Jus habere ex dispositione. *l. f. C. d. Aleat.* Susceptoris adificium publicandi, nec susceptorem debere arceri ab actione contra eos, qui tempore lusus furtum, rapinam & quæ sunt alia delicta, commiserunt, quorum tamen vindicatio extra Principis concessionem ipsi non competebat. *l. 1. §. 1. & 3. D. d. Aleat.*

Et hi tunc mercedem postulant.

IV

Cum vero Princeps urgentes ob causas ludos intro-
 duci regulariter haud voluerit, susceptores inde pro-
 privatis etiam & publica autoritate destitutis reputan-
 di erunt. Possemus itaque iis hac ratione primo sta-
 tim intuitu omnem facile denegare actionem; attamen cum distinctio in ludos virtutis, fortunæ & mixtos jam antea enarrata ad varia nos deducat memorabilia, sicco pede ea præterire haud congruum putamus.

Princeps vero hætenus non toleravit Susceptores.

V

Ludos cum virtute commercium habentes, hoc
 est Actionem merito conde-

8 ACTIONES OCCASIONE LUDI

quantur Su-
ceptores Lu-
forum virtutis
gratia.

est, qui saliendo, pilo jaciendo, vel currendo fiunt, per-
missos ex *l. 2. §. 1. D. d. Aleat.* imo *μονόβολον* saltum
sine conto. i. e. saltum singularem *κοντρομονόβολον* sal-
tum conto suffultum *κοντρανον κόντρανα χροεῖς τῆς πόρ-
πης* jaculationem hastæ pili vel conti sine cuspidē
ab inventore *Quintinianam* dictam, *παραχυτήν* col-
luctationem *ἰπποδικήν* equorum cursum a Justiniano in-
troducedos esse constat. *L. f. C. d. Aleat.* FRANTZKIUS *ad D.*
p. m. 322. Colligimus proinde dictorum lusorum susce-
ptores actionibus propriis debere audiri, si hi mercede
ab his conduxerint locum, in quo eo promptius Ludo
operam dare poterant. Nec hac in parte movet nos
quippiam, susceptorem in genere odiosum haberi &
non fieri in *L. 1. §. 1. D. d. Aleat.* aliquid discrimen, er-
go denegandam actionem. Respondemus enim non
videtur probabile, Imperatorem voluisse his undique
consideratis circumstantiis hoc genus Receptorum im-
probare, maxime quod ad usum honestum locatio sub-
sistat, omne autem a lege concessum in primis pro ho-
nesto sit reputandum; Accedit, ludentibus vix ali-
quando in propriis suis caseolis supereffe spatium ad lu-
dos recensitos commode exercendos applicandosque.
Num ergo plane intermittere deberemus exercitia?
non existimamus. Cui enim fontem concedimus, viam
ad illum ducentem simul à nobis concessam esse sua-
det *l. 3. §. f. D. d. S. P. R. j. a. l. 2. D. d. juris d.* Ap-
plicatio facilis.

VI

Non tamen a-
gunt suscepto-

Dicitur in *l. f. C. de aleat. nec permittimus etiam*
in

in his ludere ultra unum solidum, si multum diros sit. res, si collufo-
 Quod si igitur ob majus lucrum decertare conarentur res ipsis scieh-
 ludo dediti, locator vero loci eos sciens receperit, & tibus ordina-
 postea ex locato, aut ex contractu innominato aliquo riam summam
 experiri, actionis non competentis exceptionem ob in ludo exce-
 stare crederemus, eademque fata receptoribus ludo- dunt.
 rum fortuna & mixtorum a jure civili improbatum Quod simili-
 rum, nec non iis delicto convenientem insuper a ter in ludis
 Magistratu poenam facile vaticinarem. Acerbum fortunæ mix-
 forte iudicium esse quis dixerit, eum condemnare, tisque statu-
 quem reum sceleris societas non faceret. *l. 18. C. d. endum*
pen. Regerimus ad hoc, quanquam ordinarium su-
 um pretium non sit egressus receptor, tamen actum
 contra legem ipso jure nullum permittens peccavit,
 & dum hoc sciens fecit, mandasse tacite atque in ea-
 dem culpa fuisse existimatur *a. l. 60. l. 152. §. 1. D. d.*
R. 7. imo qui celat furem, eo ipso furti tenetur. l. 48.
§. 1. D. d. Furt. Hoc certe Locatori præjudicio esse Agunt tamen
 non posset, si collusores præmium legibus non proba- receptores, si
 tum clam, sub prætextu tamen justii pretii, posuerint, sunt in bona
 dolus enim solummodo alicui non debet patrocinari, bene tamen bona fide.
 fide. *c. 33. in f. X. de*
offic. & pot. jud. del.

VII

Porro quemadmodum Jus Romanum lusus for- Susceptores
 tuna & mixtos haud admittit. *d. l. f. C. d. aleat.* ludorum for-
 verb: *Nulli liceat in publicis,* & per consequens su- tunæ & mix-
 ceptores non tolerat *l. 1. §. 2. D. d. Aleat.* ita hi a lu- torum non
 approbantur.

& sic nec actiones habent.

Cautela

Limitatur apud Saxones,

dentibus salarium postulantes, procul dubio exceptione non fundata actionis a limine iudicii erunt repellendi, nec ulli dubitaremus, & hic, quod communiter ajunt, iudicem hujus generis libellum sibi porrectum ex officio tanquam ineptum & legitima causa destitutum dentibus lacerare posse *Gloss. ad cap. 41. Caus. XI. qu. 1. vid. CARPZ. P. 1. C. 2. D. XI. n. 5.* insuper svaderemus futuro agenti, ut nequidem vel indirecte, quod promissum ipsi erat salarium petere curet, ne fortassis, si Magistratus petitionis illius originem inquisiverit, & publicatione domus susceptoris processerit. *l. f. C. d. Aleat. in f. verb. domibus eorum publicatis* statum suum deplorare necesse habeat.

Jure tamen Saxonico, quod in Electoratu viget, cum lusus fortunae & mixti simpliciter non sint prohibiti, sed ita admissi, si homines, octavum decimum annum excedentes, nobilioris quidem conditionis unum Joachimicum, excellentioris gradus ex civium ordine dimidium Thaleri, inferioris autem quatuor grossos, rustici tandem unum grossum uno mense solummodo deperdant. *ORD. POL. d. Ann. 1661. T. 8. §. iedoch* 2. Jus Civile (inprimis, quod in Saxonia, etiamsi leges pratergressi sint, acerbitas Romanorum non obtinet, sed 10 Thaleris reus multandus, & inopia laborans carcere coercendus juxta *ORD. POL. d. a. 1661. T. 8. §. welcher Magnif. Dn. MENCK. D. ad Tit. d. aleat.* olim quidem 20 Thaleris. *vid. d. POLIC. ORD. d. 1612. §. Welcher nun hierwider C. S. p. 570.*) applicandum haud censemus, sed suscepto-

ptori datam formam rite observanti, ob rationes positioni quinta insertas, actionem & exactionem tribuimus. Quod simili modo dicendum, si ludentes convictus & prandii cujusdam gratia congressuri tertii locum sibi elegerint *d. Ord. & ea d. anno 1612. S. alleg. C. S. p. 570. conf. l. 4. pr. D. d. Aleat.*

Etiam in ludo prandii gratia instituto.

VIII

Quæsito nunc loco ad ludendum apto & conductis receptoribus conveniunt ludentes. Sæpenuero antequam, quod notandum, adhuc aleæ operam navant, rixa oritur, hospiti bona auferuntur, atque idem injuria afficitur. Dum injuriam vindicare intendit, Advocatum consulit hospes. Orator causarum minus circumspectus dubio procul inductus dispositione *l. 1. §. 1. D. Aleat.* ubi huic nullum promittitur auxilium, patrocinium, conscientiaæ fortean supra modum deditus, denegabit. At simpliciter clientem futurum velle repellere, & injuriosum, propriaque utilitati haud conveniens videtur. Explorabit itaque solers causarum indagator, an injuriæ illatae principaliter sint evomitæ, ex causa forsitan, qua super modo ludendi consilium ceperunt, & sic deinde rixæ sint exortæ, atque bonorum ablatio subsequente, an vero ex colloquio nullam lusus mentionem faciente, honesto tamen, recensita incommoda fuerint exortæ. Priori casu consultius acturus est, si plane ab actione desistat, vires e contrario in posteriori casu periclitari poterit. Neque obstabit, partes ludendi

Ante ludum inchoatum aliquando apud susceptorem rixa oritur.

ubi distinguendum an injuriæ intuitu lusus, an extra illum intuitum sint evomitæ.

Ex causa posteriori recte agit

Objectio.
Resolutio
Objectiois

dendi tamen gratia congressum suscepisse, ergo con-
sciã malã conversationis fuisse. Enimvero ludi
nullum adhuc fuit initium factum, multa insuper
impedimenta futura erant, ut plane a ludendo defi-
sterent, odia quoque in pœnahbus debere refringi,
æquum dijudicat C. 15. X. d. R. J. in 610.

IX

Ex Lusoribus
unus vincit,
alter vincitur

A præliminaribus Aleatores, nisi impedimen-
tum accedat, ad ipsum ludendi Actum progrediun-
tur, & quanquam ambo ex iis plerumque lucrandi
habeant animum juxta effatum OVIDII lib. 3. d. ar-
te amandi

*Sed nimius labor est, sapienter jactibus uti,
Majus opus mores composuisse suos.
Tunc sumus incauti studioque aperimur ab ipso,
Nudaque per lusus pectora nostra patent.*

tamen vel pari prælio discedunt, vel, quod sapius acci-
dit, unus vincit, alter in contrarium vincitur. De vi-
ctore igitur primo loco agendum erit.

X

Victores sunt
vel Clerici vel
Seculares.
Priores sub
pœna prohi-
bentur ludere

Distinguere potissimum debemus personas Cle-
ricali & Seculari ordini addictas. In ordine anteriori
constitutæ sicuti prorsus a Pontifice INNOCEN-
TIO III. sub comminatione beneficiorum Ecclesia-
sticorum amittendorum a ludis prohibentur, c. pen.
XV. X. d. vita & honest. Cler. Conf. c. 3. dist. 23. &
c. XI. X. d. Excess. Pral. quod & obtinet Jure Saxoni-
co

co *Art. Gen. 16. S. Derowegen sic sichre*. Imo si spectatores tantum adinventi fuerint, suspensione trienni ab officio puniuntur *Auth. Interdicimus C. d. Episc. & Cleric.* ita nec victoria ipsis aliquid prodesse potest, sed cum expensis a lite discedere tenebuntur. Et si etiam quam maxime a victo licitam alias pecuniam quis acceperit, nec victus animum habuerit repetendi, quod quidem Jure potuisset, tamen lucrum à Fisco Sacerdoti extorquebitur. *arg. l. 9. in f. D. d. Jur. Fisci.* Neque aliud (quod tamen BRUNNEMANNUS *ad. d. Auth. num. 5. censet*) statuendum erit in lusibus ingenii, cum lex nullam statuatur limitationem *a l. 8. D. d. Publ. in rem act. & scandalum*, in persona a sanctitate muneris conspicua sollicitè sit declinandum. *vid. Dn. MENCKE ad D. p. 163. Voc. Cleric.*

nec Spectatores admittuntur.

Idem statuendum in Ludis ingenii

XI

Laxior ex lusu petendi potestas concessa videtur Secularibus. Quando etenim distinctionem lusionum superius declaratam retinemus, nemo dubitabit, ex virtute proveniens lucrum (modo ditiores ad singulas commissiones, seu ad singulos congressus aut vices unum assem, seu numisma, seu solidum, pauperiores vero longe minorem pecuniam non transgrediantur, *verba sunt l. 1. C. de Aleat*) justissime perire posse *l. 2. §. 1. D. d. Aleat. l. f. C. d. Aleat.* unde conditionem ex legibus dictis competere non inepte quis dixerit. In uno hoc vacillare videntur Doctores, quem in modum Judex pronuntiare debeat, si a

Seculares meliori jure ludunt, quam Clerici.

In primis si in ludo virtutis una vice solidus deponatur.

judicis judicium in lufore minus locuplete.

Quis dicatur pauper.

minus locuplete pecunia intuitu lufus acq̄uifita petatur. Absque dubio facultates diligenter erunt explorandae, quo facto Judex merito deliberat, actorique tantum tribuit, quantum ipsi justum ac æquum futurum videtur *a. l. 1. pr. in f. D. d. J. & J.* imo contra pauperem (quos qui minus, quam quinquaginta aureos habent, jura existimaverunt *l. 10. D. d. Accusat & Inscript.*) auxilium legis nostrae Victori competere eam potissimum ob rationem credimus, quod lucrum ex virtutis lufu obveniens tanquam honorarium ex labore sit considerandum, ad quod ne alicui officium suum eveniat damnosum *l. 61. §. 5. D. d. Furt. &* pauper adstringitur, in primis cum legem eos ab hoc onere eximentem prae se habeant nullam, & de se merito ipsi querantur, qui rei se immiscuerunt, quam rectius potuissent evitare *l. 36. D. d. R. J.* accedit, pauperem non arceri ab emtione aleae *l. 8. §. 1. D. d. Contr. Emt.* ergo quoniam virtutis lufus Aleam quodammodo imitatur, (semper enim incertum est, quisnam victoriam sit reportaturus) conclusio ad pauperem evidens erit.

XII

Victor jure Romano ex fortunæ & mixtis ludis nullam habet actionem. Aliter jure moderno.

Quamquam vero Jure Romano ex ludis, qui a fortuna, aut arte & fortuna simul dependent, victori nullam actionem debeamus promittere *a. l. 2. §. 1. D. d. Aleat. l. f. C. eod.* istum tamen rigorem jure moderno quodammodo moderatum invenimus. Consulentibus RECESSVS IMPERII *d. anno 1570. Jus*
Fnecht

fnechts-Bestallung, pos. 217. verba sunt evidentissima: *Es soll auch keiner den andern auff dem Spiel auffschlagen, noch weiter, denn er baar Geld hat, spielen; wo aber einer dem andern viel oder wenig auff Borg abgewinnet, soll ihm der andere nichts darum zu zahlen schuldig seyn, ex quo colligimus, victori equidem nullum jus agendi competere, si non illico a victo numeratam pecuniam exegerit, sed ei potius habuerit fidem, huic tamen nec litem esse movendam de lucro extorquendo, quod semel ipsi exolutum erat, una intelligimus, neque existimamus, victo ob insolitam pecuniae summam deperditam ad illam repetendam actionem esse indulgendam. Certus enim & determinatus modus hic non est praescriptus, dicitur potius, in quantum quis numerato secum habet; praeterea veritas ex contrario sensu patebit. Sic enim concludimus. Si solum mihi non est permissum ludi praemium petere, quando collusori fidem habeo de pretio, sive hoc sit alicujus momenti, vel non, sequitur, si fidem non habeo, sed pecunia mihi statim traditur, istam meam fieri.*

XIII

Respicentes ad Jus Saxonicum antiquum, illud non multum discrepare, imo paulo rigidius esse Jure Romano dicendum, quandoquidem ibi sine distinctione Victori actio denegatur. Dum enim haeres, qui tamen in omne jus defuncti successit, *l. 59. § 62. D. d. R. 7.* solutionem praestare non adstringitur per Landr.

*Jus Saxonie,
Antiq. indi-
funde Victori
actionem de-
negat.*

L. 1.

L. 1. art. 6. ibidem: Wer das Erbe nimmt, der soll zu Recht die Schuld gelten, als ferne als das Erbe weret ander fahrenden Habe. Dieberey noch Raub, noch Spiel-Geld ist er nicht pflichtig zu gelten, imo iudex prohibetur de ejusmodi pecunia iudicare juxta Weichb. *art. 101.* beflaget iemand den andern um Geld, der soll benennen vor dem Richter, warum man ihm das schuldig sey; wann es istum Spiel, da darffer ihm nicht um antworten, noch der Richter auch nicht richten, merito igitur, & Actorem a limine judicii esse depellendum, affirmamus. Nihilominus non obstantibus verbis ultimis

Ex officio tamen iudex recte inquirit. ex officio in commemorata delicta recte iudex inquirit ob interesse publicum. *l. 9. §. 5. D. d. Publ. & Vect.*
Dn. MENCCK. ad *D. p. 162.*

XIV

Rigori antiquo derogatum postea est per Jus Sax., El.

Recensitum rigorem erga Victores limitatum invenimus in sanctionibus Electoris Saxoniae. Haec enim cum virtute conjunctas lusiones indistincte, si meri lucri gratia non instituuntur, admittunt, ORD. POL. *d. a. 1661. Tit. 8. §.* nun stellen wir zwar nullo quidem pretio, quousque scilicet Lusoribus liceat deponere, definito. Possit ergo quis sibi facilius persuadere, quatenus nimirum aliquis rerum suarum arbiter habeatur *l. 21. C. Mandat.* eatenus licitum quoque esse ludis coneredere, per consequens victori contra reum in quovis casu iudicium dandum esse; At vero cum Juris Civilis dispositio apud Saxones in subsidium tandiu, donec

nec contrarium sit edoctum, locum inveniat *a. P. 2. C. 10. pr.* Weiln in Sächsischen Rechten *ic. merito & hoc jure* elargimur Victori potestatem in commate XI expositam.

XV

Quemadmodum vero ex olla fortunæ dem Glückszopff, aut simili ludo ishonesto nullam voluit exactionem victori concedere Serenissimus Legislator juxta *Policey-Ordn. d. a. 1661. Tit. 8. §. f. Ord. Pol. d. 1612. §. 12. p. 570. Corp. Sax.* ex ratione, quæ sequitur. Dieweil auch durch das Zopff-Spiel oder den Glückszopff manchem das Geld aus dem Beutel gelocket worden, soll dergleichen in unsern Landen keinem dergleichen zu halten nachgelassen, vielweniger ander Gauckel-Spiel verstattet werden, quippe & Magistratus permittens 100. Thaleris punitur; ita e contra Victor non est prohibitus ex ludis artis, fortunæ aut mixtis, (e. gr. lusu latrunculorum ausm Schacht-Spiele) commodum petere, modo nulla fraus, nec verba injuriosa, aut persona nondum attingens decimum & octavum annum intercedat. *d. ORD. POL. §. allein §. iedoch vid. Com. VII.* Post hæc requisita victor haud existimet sibi jus competere, quantum libuerit lucrari. Præscriptum enim habemus quam saluberrime in *d. Ord. d. §.* quem in modum, quis in ludo & quovis mense aliquid amittere possit. *Ca-* talogum rei sicuti supra *§. VII.* retulimus, ita nunc ipsa Legislatoris verba apponere juvabit: *iedoch, daß ei-*

Ex olla fortunæ nulla actio permittitur.

ratio.

Bene tamen ex ludis artis, fortunæ & mixtis.

Actio tamen saltem datur ad summam a legibus præscriptam.

C

ner

ner von Adel über einen Thaler, ein vornehmer Mann, so bürgerlichen Standes ist, über zwölff grl. und ein Handwerks-Mann über 4 grl. ein Bauer aber über einen grl. auff einmahl nicht verspiele, solches auch in einem Monath über einmahl nicht geschehe; cui libet potius rei familiaris curam incumbere existimantis.

XVI

Quid juris, si
major summa,
quam legibus
permissa petatur.

Casus tamen facile posset emergere, ut forte per imprudentiam Advocati major, quam legibus recensitis permissa summa petatur a victo, an audiendum esse victorem dicamus, si deinde ad minimum quoad quantitatem licitam satisfieri sibi cupiat? Scimus quidem, doctrinam JURIS CONSULTORUM in materia mandati eo venire, actionem habere mandatarium quoad summam concurrentem, si scilicet fines mandati excesserit §. 8. *J. de Mandato* STRYCK. *Not. ad Laut. p. 288.* quod in donationibus, ultra quingentos solidos existentibus judicialiter non insinuat, quæ quoad excessum corruunt, obtinere quoque certum est *l. 34. pr. & §. 1. C. de Donat.* verum cum hoc loco leges Principis in super habitæ sint, & dicti agentes pro delinquentibus & præterredientibus legem reputandi, quibus privilegia non permittenda *Nov. 17. c. 5.* recensitam doctrinam vix locum hic invenire censemus, argumenta ducentes ab eo, qui usurariam pravitatem semel commisit, & deinde ex ea in judicio egit, etiamsi postea ordinarias & lege concessas usuras desideret, non tamen audi-

auditur, sed poena competenti afficitur. Conf. *Mand. El. von wucherlichen Contracten d. 1600. 1614. & 1625. Corp. Sax. p. 499. seqq.* Ex quibus deinde integre licebit, etiam si victor ab initio statim a victo, a quo tamen majus in ludo lucrum extorserat, a lege indultum commodum perierit, tamen a victo incompetentis actionis exceptionem posse opponi, si scilicet reus probaverit, privatos inter parietes victorem pratergressum esse modum imperialem praescriptum. Est enim omnis lusus contra Principis Mandatum perniciosus, qui impunitus esse non debet. *l. 50. §. f. D. d. Furtis.*

XVII

Num vero & hunc juris rigorem extensum dicamus contra pupillos minoresque, si scilicet a majorennibus, mediante ludo, prohibitam pecuniam summam lucrati sint? Etiam si enim multa pro hisce personis in jure singularia introducta sciamus contra juris rationem *l. 14. 15. & 16. D. d. Legibus. Conf. l. 42. in f. D. d. Administr. & per Tut.* posthac pro iis militare videatur, quod conditionem suam meliorem facere possint, *pr. Inst. d. Aut. Tut.* & ista conditio in praesenti existat bona; At vero quando in contrarium perpendimus, ludum pro re nata non esse modum domini acquirendi comprobatur BRUNNEM. *ad l. 3. C. d. Aleat.* maxime quod minores & pupilli ex inhonesto lucro locupletiores fieri nequeant, debent enim & hic cum Tutoribus suis bonam fidem agnoscere *l. 9. §. 6. D. d. Admin. & per Tut.* Ergo concludimus, personas

Neque Pupilli,
nec Minores
a lege impro-
batam sum-
mam petunt.

memoratas actiones suas juxta jus constitutum commune formare teneri.

XVIII

Huc usque jura victori competentia sunt exposita, poscit ordo, ut nunc quoque aliquid de victo proferamus: Habet ille vel liberam rerum suarum administrationem, vel non habet. Ad ultimum referimus pupillum, minorem, filium familias *L. 4. §. 1. D. b;* nec non ceteros propter mentis imbecillitatem curatoribus indigentes. Pupillus quidem dum vincitur, conditionem suam deteriore facit *pr. §. d. Aut. Tut. & nullius rei alienatio ipsi soli concessa. §. f. 7. Quib. al. licet vel non.* Ergo pupillum teneri dicemus, si tutor accedat? Quod haud asserendum. Præter enim quod moribus pupillorum tutores optime prospicere teneantur, & ab ejusmodi exercitio prohibere, ne tristis exitus eos, post dispersum patrimonium, expectet. *l. f. §. 5. C. d. Bon. que lib.* hoc quoque exigitur, ne spoliare pupillum, aut res ipsius perdere sinant. *L. 7. §. 3. D. pro Emt. j. l. 22. D. d. Administr. Tut.* Idem jus in minore statuendum, opus tamen, si juxta modum legibus permissum ludo quid deperditum fuit; restitutione in integrum habet, cum in actu valido versatus fuerit. Neque obstat nobis dicitur: in delictis non subveniri solere minoribus *l. 9. §. 2. D. d. Min.* hoc loco autem adesse delictum. Distinguiamus enim adjutorio *l. 37. §. 1. D. d. in.* an delicta sint atrociora an non? Nemo autem facile ludos tales ad priora referet. Insuper plane hic cessare delictum videmus,

Victi jura.

Qui vel habet liberam administrationem, vel non.

Jura Pupilli.

mus, quoniam minor nihil ultra legis permiffum fufcepit. Jure Saxonico tamen, cum ad certum modum adolefcenti decimum nonum annum attingenti ludere fit concessum, ORD. POL. d. 1661. Tit. 8. §. 11. *Ulein*, Remedium minoribus indultum recte cessabit. Victum furiosum aut alia mentis eclipfi laborantem nihil valide posse perdere, vel ex primis jurium principis constat, cum non intelligant, quid agant. §. 8. *J. de Inut. Stip.*

J. Sax. minor-
res 18. annis
recte ludunt.

XIX

Quod ad homines attinet, qui plenam rerum suarum administrationem habent, illi aut modum a Legibus statutum observaverunt, aut non observaverunt. Priori modo si e. gr. in ludo virtutis in uno congressu unum solidum quis perdiderit, aut jure Saxonico ordinatum, prout supra memoravimus, modum in ludis fortunæ & mixtis non transgressus sit (Civili enim jure hi non erant permiffi, quando in primis in pecuniam ludebatur l. 2. §. 1. *D. de Aleat.*) nullum est dubium, quin victori agenti ex voto cadant sententiæ, nisi tamen & hoc in casu fraus intervenerit, aut quis alterum nimis ad ludendum sollicitaverit, a. l. 1. §. f. l. 2. d. d. *aleator*. SCHOEPPF. in *Syn. D. p. 219.* tenus enim GLOSSA GERM. ad *Pr. Lib. I. art. 6.* recedit: Nun soltu wissen eine sonderliche Regel von Hand-Spielern und von ihrem Rechte, das wisse, ein Spieler ist viel böser denn ein Räuber, denn als er mit einem spielet, könnte er es ihm ab-

De eo, qui li-
beram rerum
habet admini-
strationem.

is summam
jure permis-
sam cum Ef-
fectu amittit.

Nisi machina-
tio callida in-
tervenerit.

wünschen, er thät es viel lieber, denn daß er es ihm abgewinnen sollte, vide etiam D. AMBROSIIUM loquentem apud PEREZIUM *ad Tit. C. de Aleat. n. 3.* At posteriori modo i. e. si ultra permissum legis lusum erat, repetitionem & conditionem amissi largimur.

XX

Amisſa, a jure autem non approbatæ rei repetitio conceditur,

Atque istam repetitionem J. potissimum Civili introductam videmus *L. f. C. d. Aleat.* ubi duobus modis succurrere voluit Imperator victo ejusque hæredibus, tum per actionem, tum etiam per exceptionem. Priori modo, si jam pendente ludo, aut post ludum, aliquid solutum esset, conditionem soluti non solum adversus ipsos aleatores, sed & eorum hæredes concessit, sicuti quoque in liberis obtinet, si pater omnes facultates ludendo amiserit, repetitio datur in totum, quanquam Dn. STRYCK. *ad Lauterbach. p. 159.* eam solummodo usque ad legitimam concedat, imo *d. l. f. C.* admisit conditionem indebiti, quia ex falsa causa & juribus non probata solvit *l. 26. §. 2. D. de Cond. Indeb.* Posteriori exceptionem non fundatæ vel concessæ a jure actionis *D. L. f. ibi. nulla sequatur condemnatio,* permisit.

XXI

Objectio, an repetitio sit inhonesta, refellitur,

Forte vero quis dixerit, minus tamen honestam existimari repetitionem, cum veluti pactum tacitum de non repetendo intercessisse videatur. Nos quidem non latet, quod in *l. 144. pr. D. d. R. J.* circumfertur;

non omne, quod licet, honestum esse. Atquando in contrarium ultro citroque reputamus, alterum ex titulo non licito acquirere, eamque acquisitionem fieri cum alterius insigni damno, saepenumero per hoc rei familiari aliquid detrahi, malitiam insuper non raro alterius, quod non ferendum *l. 38. D. d. R. V.* per ejusmodi conniventiam augeri, & neminem alteri jure permittente facere injuriam. *l. 13. §. 1. D. d. injur.* facile contrariam amplectemur sententiam. Quid autem prodesse demum putemus Victo non exactam pecuniam, cum tamen a plane non ludentibus exigi queat! Habet enim pater negligentis filii & moventis actionem procul dubio ob patriam potestatem & usumfructum in bonis ejus competentem actionem & exactionem *l. f. C. d. Aleat.* adeo ut, & hoc cessante, exigendi Jus per Episcoporum & Praesidum loci auxilium defensori civitatis competat, Fisco tandem, si hic seignis forte reperiatur, in exactione succedente *d. l. f. C. de Aleat.*

XXII

Neque blandiantur sibi victores, fore, ut post ordinarium actionibus praestitutum tempus triginta nempe annorum *L. 3. C. d. Praef. 30. l. 40. ann.* liberos ab omni exactione se existiment, quandoquidem dicta actio dubio procul ob exosos lusionum cultores non prius extincta dicenda sit, quam post quinquaginta annos completos. *d. l. f.* imo ad nonagesimum tertium annum durare potest, si in fine ultimi anni praescribendae actionis victus experitur contra victorem,

Repetitioni
ordinario
modo non
praescribitur.

Sed 50. anni
requiruntur,
aliquando ad
90. annos ex-
tenditur
hoc
praescriptio.

24 ACTIONES OCCASIONE LUDI

hoc deinde litem contestante & cessantibus partibus in continuando processu ad octo adhuc lustra d. actio perpetuaretur. *L. f. C. d. pres. 30. l. 40. annor.*

XXIII

Ratione præ-
scriptionis &
repetitionis
Saxones Jus
Civile ample-
stuntur.

Sancita juris Civilis, tum quoad repetitionem, tum vero præscriptionem, apud Saxones adhuc hodie obtinere, ex eo liquet, quod apud hos in hoc juris doctrina specialius jus introductum haud proferat. Unica fere est in lusu fortunæ & mixtis exceptio. Sicuti enim jus Civile repetitionem intuitu horum ludorum indistincte admittit: Ita victus vicissim, Victore juxta legis præscriptum agente, plane ab opponenda non competentis actionis exceptione repellitur.

XXIV

Num repeti-
tio ex consue-
tudine in Sa-
xonia cesset?

At vero hodie potissimum apud Saxones vi consuetudinis restitutionem perditam cessare, ac per consequens nec opus esse præscriptione, censent, remque ex *l. 8. D. de Condict. ob turp. caus. & l. 5. D. de donat.* illustrare conantur. *CARPZ. L. 6. Resp. 96. n. 16. seqq.* Nostrum hic est inquirere, an res sese ita habeat. Præjudicium, an sc. Saxones in subsidium Jure Civili obligentur? ante omnia est removendum. Hoc sicuti affirmare necesse habemus, tum quod non in paucis Saxonici juris partibus expresse provocetur ad Jus commune vid. *O. P. S. Tit. 6. S. Dieweil, und solcher Effectus* & in summo Provocationum consilio, si deficiat Juris Saxonici dispositio, sapius respiciatur, tum quod

An Saxones in
Subsidium Ju-
re Civili obli-
gentur?

quod Serenissimus ad explicationem Juris Romani in ordinationibus Universitatum nostrarum Professores ablegaverit, quod extra dubium haud fecisset, nisi peregrina jura patriae utilia aliquando futura censuisset; ita eo promptius remoto obstaculo consuetudinem talem Saxoniam negare & jure possumus. Conf. quae habet BRUNNEM. *Cent. 4. Dec. 8.* Scimus sc. Jus Civile repetitionem concessisse imo & remissionem omnibus modis prohibuisse *d. l. f. C. d. Aleat.* Secedamus nunc ad tempus a Jure Civili & in nudo Jure Saxonico haereamus. Allegato Jure certa amittendi forma in ludendo est praescripta, urfit hoc Serenissimum Legislatorem, ne quis sui patrimonii adeo magnam jacturam pateretur, succurrere ergo voluit victo, per consequens repetitionem, si non expresse, tacite tamen concedere, victorem ultra legis mentem ludentem quasi punire, ne majus fortean lucrum speret. Cum igitur haec jura diversis temporibus, potissimum *d. ann. 1555. d. anno 1612. & 1661.* sint repetita, imo variis postea mandatis emissis ad hoc sit provocatum, de quo nuper *d. ann. 1711. d. 6. Octobr.* in Praefectura & Curia Lipsiensi jussu regio affixum mandatum (verba not. *solches aber nicht allein in der Lands- und Policcy-Ordnung höchlich verbothen*) suppeditare potest: praeterea Jure Saxonico consuetudo per spatium 31. annorum, 6. septimanarum 3. dierum denique praescribitur *CARPZ. P. 2. C. 3. d. 21.* quod tempus, si aliquando (de quo tamen dubitamus) sine interruptione processerit, certe tamen per leges postea

D latas

latas tota sublata fuit *L. 2. C. quæ sit longa consuetudo*. Argumenta, quod ista consuetudo ob irrationalitatem concurrentibus circumstantiis eandem moraliter malam reddentibus allegari nequeat *d. Nov. 134. c. 1.* consulto omittimus. Conf. *Dist. 8. c. 3. 4. & 6.* Alias pro hac consuetudine in Responso quodam ad nostram instantiam dato verba facit Dn. D. J. H. S.

XXV

Disputatio
Schœpfferi de
hodierna lu-
dorum justi-
tia in quibus-
dam capitibus
nostræ Diss.
contrariis re-
centetur,

Francofurti ad Viadrum habita est 1690 sub præsidio Juris-Consultiff. Dn. SCHœPFFERI dissertatio Juridica de *hodierna ludorum justitia*, in qua inprimis pro destruendis iis, quæ jam dicta fuere, laboratur. *Ipsos Principes ut & Augustas tam chartulis lusoriis, quam taxillis ludere solere, præmiumque retinere, si minus, victori illud concedere*, asseritur. Princeps ludit & hoc facit, quoniam nullam legem sibi præscriptam habet, subditi autem hoc in sui commodum allegare nequeunt, Princeps enim actum alias indifferentem prohibere potest tanquam Princeps, qui deinde post prohibitionem ratione subditorum pro turpi habetur, ratione vero Principis honestus videtur. Et quamvis bene sit Reipublicæ consultum, si se alligatum Legibus Princeps profiteretur, alligatus tamen dicitur propria sua voluntate; non necessitate, ergo a sua voluntate recte iterum recedit. Conf. *L. 22. D. d. Leg. 3.* Neque obstat, *Principem subditis suis concedere quoque præmium ex lusu*; nam & hoc recte facit, quoniam leges suas mutat, inde tamen non statim inferendum:

Prin-

Princeps pro hoc vel illo tempore in uno ac altero in-
 dividuo remittit aliquid de rigore legum suarum,
 ergo semper & in universum leges sunt abrogatae. *vid.*
C. 16. quest. 1. Can. 39.

XXVI

Opponitur porro, *Principes novos ludos fortuna* Continuantur
& mixtos chartulis precipue lusoriis excogitare solere; oppositiones
 Verum hoc facientes, sui oblectamenti gratia susci- Schepfferia-
 piunt, exinde tamen non statim concludendum, supe- næ, & ad eas
 riores subditis suis immoderatum ludum permittere, respondetur.
 nam tacite hoc volunt, ut subditi quidem ludis utan-
 tur, interim moderamen ordinationum Politicarum
 diligenter observandum ab iis esse, simul innuunt.
 Eodem modo responderi potest, quando instant: *in*
omnibus tamen cauponis & domibus, in quibus vinum
venditur, hodie reperiri tabulas lusorias, cui quandoque
solere jungi chartarum fasciculum, audientibus & viden-
tibus Magistratibus horumque ministris. Possunt enim
 in cauponis recte sustineri Ludorum hæc genera ad
 modum Legibus præscriptum, cum in totum constitu-
 tionibus Principum non sint prohibita, si autem Magi-
 stratus excessum animadvertat, nec poenam dicat, nec
 hujus desidia potius adscribendum, cum non viden-
 dum, quid Romæ fiat, sed quid fieri debuisset *L. 12. D. d.*
Off. Præs. Nec ad rem facit, *in mundinis venum quotidie*
exponi tabulas aleatorum & chartulas lusorias. Hoc
 nempe similiter fit, non ut instrumentis hæc cives ab-
 urantur. Et quanquam ulterius urgeatur, *tolerari opi-*
fices, qui non nisi chartulas lusorias conficiunt, & hoc no-
mine

mine tributum solvunt, debent enim, cum simpliciter Ludi non sint prohibiti, esse, qui instrumenta talia conficiant. Nec est, quod queramur, *concedi privilegia, ut quidam soli chartulas pingant & conficiant*, quod iuste posse concedi putamus, cum ita rectius praevideatur multitudini chartularum. Quando denique dicitur, *Fiscalem fere nunquam actionem movisse contra victorem*, tunc respondemus, aut victus ipse repetiit, quae sua fuerunt, aut Fiscus in casu, quo ipsi jus super est, aliquando nobis ignorantibus exegit. Præterea ludi ejusmodi sæpenumero inter privatos cancellos suscipiuntur, ut plane ad Fiscum notitiam non perveniat. Crederemus interim, si Protocolla judiciaria nobis investigare liceret, futurum esse sine dubio aliquid, quod ad nostram sententiam stabiliendam pertineret.

XXVII

Jure naturali
repetitio de-
neganda.

Limitatio.

Rectius jure connato actionum ad repetendam pecuniam ex lusu concessam esse negamus. Sicuti enim dicto jure nemo rebus meis leges præscribere potest, ita hætenus illas vel huic vel illi rei impendere possum, & sicuti juxta rectæ rationis dictamen non prohibeor donare, ita nec deneganda est translatio rei meæ in alterum ex eventu incerto, ut hic fit, cum lusus aliqua ex parte imitetur contractum conditionalem, neque prohibeor petere summam ab altero fortuna adjuvante per lulum in me delatum. Interim tamen, si quis ita immoderate & quasi cum neglectu familiæ suæ ludo insisteret, adeo, ut denique pauper evaderet, *er spielet sich zum armen Manne*, ita quidem, ut ne quidem haberet,

ret, unde se suosque aleret, merito ad repetendam pecuniam, ad suorum alimenta, obligaretur. Non videtur enim a Natura habuisse liberum arbitrium abdicandi se a re illa, quae ad Tertium conservandum pertinebat, cum quilibet sobolem suam & familiam, cujus secundum Deum autor est, facultatibus acquisitis tueri teneatur.

XXVIII

Sæpenumero autem desistere a ludo necesse esset ludentibus, nisi forent aliqui, qui hos, porrigendo pecuniam, diutius in eo detinerent. Horum jura brevibus quoque exponere præfens materia postulat. Aut vendunt ludentes aliquid, aut mutuum suscipiunt.

Certi quidam sæpe ludentes in ludo sublevant.

XXIX

Priori modo caute agere emtoribus convenit. Quod si enim venditorem ludentem videant minus felices progressus in ludo facere, itaque ludo intentum esse, ut, quicquid demum fiet, perditurus sit, merito a contractu emtionis venditionis abstinebunt. Si enim pretium ludenti pro merce dederint absque traditione mercis, ipsi non poterunt postea ad traditionem agere, quoniam venditori luxurioso aliquid elargiti sunt *l. 8. in fin. D. pro Emt. & sibi imputent, quod melius non vigilarint, l. 203. D. d. R. J.* Multo cautius ejusmodi emtores acturi sunt, si cum ludentibus, qui parum aut nihil adhuc amiserunt, dictum negotium contrahunt. Etiam si enim scio fore, ut pecunia consumi queat, nihilominus bonæ fidei emtor sum, nihilque mihi impu-

Emtoris jura ementis a ludentibus.

30 ACTIONES OCCASIONE LVDI &c.

tari potest *l. 8. D. pro Emtoꝛe*. Interim tamen hoc emtoꝛi infortunium accidit, ne postea re evicta regredi adversus venditorem queat, exceptione potius tam in anteriori casu, si scilicet traditio subsecuta, quam in præfenti submovebitur. quando in ludo contractus est celebratus *L. 2. §. 1. D. Quar. rer. actio non datur.*

XXX

Jura pecuniam mutuantis ludenti, cum Distinctione.

Quid igitur sentiendum de eo, qui, dum luditur, mutuum ludenti dat pecuniam? Considerari omnino debet, an expressa fuerit causa mutui ad ludum, an vero non. Prioris generis foeneratori deneganda videtur, similis enim est ei, qui quasi perdituro pecuniam sciens credit. *L. 12. §. 11. D. Mandat.* Contra in secundo casu considerati creditores audiendi erunt, cum ipsis imputari nequeat, quo inquirant, in quam rem mutuatarii pecuniam versuri sint, *al. 8. D. pro Em̄t.* Quod si tamen priori casu debitor postea intervallo quodam promiserit, vel præceptum judicis de solvendo sponte receperit, tunc etiam tenetur ad solutionem, & Creditor quasi jure postliminii actionem nanciscitur, quia sublata censetur prima causa turpitudinis *al. 2. C. de his que vi &c.* Ergo nunc finem dissertationi imponimus, cum omnia, quæ in principio promisimus, jam reapse, quantum nobis constat, adimpleta sint.

F I N I S

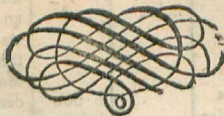
CON-

CONSPECTUS IN TABULA

l. Personæ Principales eæque sunt	Victor (9) qui si est	Clericus non agit (10) ne quidem ex lu- do ingenii. (eod.)	Jur. Civ. si una vice soli- dus fuerit positus (11) quid juris in paupere (eod.) non tamen ex ludo fortunæ & mixtis (12) Jur. Rec. retinet, quod lu- cratus est ex alterius nu- merata pecunia (eod.) Jur. S. Ant. ubi non quid- dem cessabat officium ju- dicis ipse tamen nihil petebat (13) J. S. El. in ludo virtutis obtinere jus Civile (14) in ludis cæteris ad thale- rum &c. usque agit (15) ubi simul inquiritur quid juris, si major legibus per- missa summa petatur (16) aut si pupillus, minor &c. majorem summam lu- crati sint. (17)
Agentes oc- casionem ludi, P. R., h. sunt.	Secularis agit & quidem	modum a legibus præscriptum ob- servabit, nullam habet exceptio- nem (19) nisi dolose inductus (eod.) Modum non observavit, repetitio- nem & conditionem amitti ha- bet (20) nec injuste (21) & huic re- petitioni post 50 annos præscribitur (22) etiam certo modo jure Sa- xonico (23) qua occasione simul, an vi consuetudinis hodie repeti- tio cesset, disquiritur (24) & dispu- tatio SCHOEPPERI 1690 habita modeste refutatur (25 & 26) tan- demque de jure naturali repetitio- nem non obtinere demonstra- tur. (27)	
l. minus Principales pag. seq.	Victus (18) qui habet	l. non habet pag. seq.	

CONSPECTUS IN TABULA

Agentes occasione ludi sunt	Personæ principales, eæque	1. Victor 1. Victus qui habet	{ r. liberam rerum administrationem v. pag. præ. Non habet, qui sunt pupilli minores, Filii familias, qui certa ratione in integrum restituntur. (18)
	l. minus Principales, eæque sunt	Susceptor, (2) quem princeps recte fovet, (3) at cum hi regulariter sint exosi, (4) distingui debet	{ Jure Civ. an lusores virtutis gratia receperit, tunc actionem nanciscitur (5) Debet tamen modum juris observare, alias receptor nihil, sicuti nec aliquid ex ludis fortunis & mixtis petit (6 & 7) Jure Saxonico certa ratione in omnibus tribus ludorum generibus susceptores actionem inſtituunt (7) & Sic Utroque jure hospes injuriam tempore ludi permissi sibi illatam vindicat (8) alias non.
		Ementes alius tempore ludi (28) ubi	{ Si traditio non statim subsecuta, non potest postea ad tradendum agere (29) Sivero subsecuta, nulla evictio locum habet (d. §. 29)
		Mutuo dantes pecuniam, ubi distinguitur, an	{ Expresse pecunia ad ludum sit data & nihil repetunt. (30) Non expresse, repetunt, (30)

P. 209

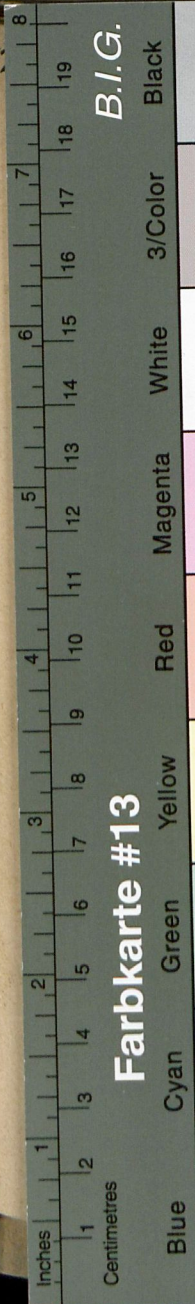
Leipzig, Diss., 1712 A-0
X 241 78 49

ULB Halle
007 493 150

3

B.I.G.

Farbkarte #13

Black
3/Color
White
Magenta
Red
Yellow
Green
Cyan
Blue

JVRIDICA

M. 1712, 4^a

ONES
COMPETENTES
NON

TO
RVM COLLEGII

DE
IEB HILLIGER
DOCTORE

VM COLLATIONI

7 SEPT

ENTUR

KONHARD LIPS

I Æ

DCCXII

